

tesos, de *Segusia*, i els seus pobladors, *Segusiavi*; d'on ve el cat. ant. *saús* i el cast. *sabueso* (*DECat.*, *DECH*). No és estrany que cerquéssim per la banda germànica, entre altres coses, perquè teníem a la vista semblances temptadores si bé fal·laces: un *Vuitregane* fa una compra en un doc. de 924 relatiu a Marganell, en el *Dipl. Cat. Vic.* (§ 110). El nom d'una pobl^o lleonesa *Mondreganes*, del p. jud. Sahagún, que apareix, en les formes *Boldrecanes* a. 1075, *Mondreganes* 1131, *Bodreganes*, 1216, ('índex' de Vignau), deu venir d'un NP germ. WANDARKA (genitiu WANDARKANS).

VOLTRERA i noms anàlegs

·I· Avui *Oltrera* (o *Ultrera*), antic castell i església, te. Banyuls de la Marenda, prop de *La Paua*. a. 672: «castrum *Vulturaria*» (*Hist. de Wamba, Duchesne*, I, 825); 981: «castrum *Vulturarium* in *Suvereda*, in ajacencia Sti. Aciscli, sub castro *Vulturaria*» (Mor xxv, 48); 1074: *Ultraria* (Alart, *Cart. Rouss.* 83); 1100: «Ste. Marie de *Vultrera* --- *Guillemi Vultraria*» (citada s.v. Avalrí; Mor.); 1128: «ad Sta. Maria de *Vultraria* que est ad Mont Eschot» (Mor. LIII, 87); 1149: *Vultrera* (*InvLC*); 1157: *Ultrera* cit. amb Tatzó (Mor. LXVIII); 1273: «vinea d' *Outrera*», i 1279: «terminis S. Marie *Otrere*» (*InvLC*); 1205: «domina de *Oltrera*» (ib.); 1292: «term. Ste. Marie de *Ultraria*» (*Capbreu* d'Argelers, *Cerca* 1959, p. 39); 1386: per la vinya d' *Otrera* (*InvLC*). Cf. Ponsich, poc més (*Top.*, 40).

Com ho mostren les mencions més antigues aquest nom i els següents, vénen tots VULTURARIA, -ARIUM, adj. aplicat a un lloc acinglerat, que sotgen els voltors: ll. VULTURES.

·II· *Puig-Otrer*, domaine dans, le terr. de Castell-Rosselló; dans les actes *Voltrer* (erròniament *Puig Sutrer*) (Alart, *Not. Hi. Comm. Rouss.* 52), però no ve del ll. ULTRA, com ell creia, sinó de PODIUM VULTURARIUM. En *InvLC* ell mateix el cita en una dotzena de docs. des de 1194, en part escrit *Podio Vultrario*.

·III· a *Arboçols*: 1011: *Vultraria*; 1142: *Voltrera*; *Otrera* en 3 docs. del S. xiv (Ponsich, 96); S. XIII la ost d' *Oltrera* que atacava Aiguatèbia, en doc. de princ. S. XIII (PPujol, *DocVgUrg.*, 7.5).

·IV· *Voltrera* poble dalt de la serra, entre Alinyà (Urgellet), i Cambrils: oït «a *boltréra*» 1932 (allí exc. 175), en un afl. esq. de la vall d'Alinyà.

·V· Al peu de Montserrat: «Queda *Abrera* de la

casa de Vilalba, antic castell de *Vultrera*, tota la hisenda és del Marquès de Castellbell o de Amat» (Maldà, excursions p. 111); 1011: *Vultrera* (*Cart. S. Cugat* II, 80); 1077: *Voltrera* (id. II, 351); 1141: *Oltrera* (MiretS. *Templ.* p. 34).

·VI· A la Conca de Tremp: 930: «in *Voltrera*» cit. entre Mesull (*Musugo*) i St. Martí de Canals (Moreau, v, 75 ss.); 931: orig.: «in te. S. M. de Canales --- in ipso Masso sive in *Voltrera*» (id. v, 90).

L'error d'Alart i de Ponsich de derivar aquells noms ross. del ll. ULTRA, s'explica, perquè hi ha hagut derivats d'aquest, com *Font de Dotra* prop de Marcèvol, a. 1370. I *Dotre / Otre*, S. xiv (*Top.* 96). I amb la *d* aglutinada no sols allà (cogn. *Doltra*).

VOVES, Sementer de ses ~, (oït *vǽvǽs* per Cor.) en el terme de Llucmajor (XLI, 74, 15). Prové de *volva*: 'polsim pellofa' (cf. *DECat.* IX, 386 ss.)

VUIT

NLL referits a propietats que tenien vuit propietaris o que eren una vuitena part d'una antiga possessió. (Cf. *DECat* IX, 405a14-b36).

Camp de Vuit a Castelló d'Empúries (XXII, 124.5).

Vuitè a Billena de Travadell (XXXIII, 152.3).

La (V)uitena a l'Alqueria de la Comtessa (XXXIII, 1.10). J.F.C.

VULPELLAC

Poble i municipi del Baix Empordà, situat a l'O. de la Bisbal.

PRON. MOD. *burpaják*, oït a Palafrugell per Casacuberta (c. 1920) i *bulpaják*, oït a Peratallada per Coromines (XII, 195.4).

DOC. ANT. 901: *villa Vulpiliaco* (*Villanueva* XII, 235); 983: *Vulpiliacus* (Alsius, *Nomenclátor*, 238).

HOMÒNIMS. A Cerdanya es troba documentat un NL *Vulpellac*: 1017: *in comitatu Cerdanie...* In *Volpellage* (*Marca Hisp.*, 1003); 1067: *Vulpiliago* (Alart, *Cart. Rouss.* 71).

En el Vallès hi ha documentat: 1110: *Volpiliaco* (Mas, *NHBna.* x, 256); 1102: *uolpeiag* (Mas, x, 230).

ETIM. Nom de predi romà en -ACUM format amb un NP llatí *VULPILIUS derivat d'un gentilici VULPIUS (Aebischer, *Top.*, 159). J.F.C.

Vulto, *Vulturó*, *V. Voltor* *Vulveralla*, *V. Valveralla*